

Barn med hörselnedsättning

För att vara delaktiga och lära sig i förskolan eller skolan, hemma och på sin fritid behöver barn ha bra förutsättningar. Här finns information om hörselnedsättning, dess konsekvenser, ett hörselmedvetet förhållningssätt och vad barnet själv kan göra för att höra bättre.

Att ha en hörselnedsättning

Personer med hörselnedsättning har ofta svårare att uppfatta tal i ljudrika miljöer. Det är svårare att urskilja en röst när flera pratar samtidigt och att höra på avstånd. Barn med hörselnedsättning kan ha svårt att avgöra var ljudet kommer ifrån, till exempel från vilket rum i bostaden någon pratar eller vem på fotbollsplanen som ropar efter bollen. Det är särskilt svårt att lokalisera ljudet om hörselnedsättningen är olika för vänster och höger öra.

Hörapparater är viktiga för att höra bättre, men de ger inte perfekt hörsel och kan inte ta bort alla onödiga ljud. Barnet behöver anstränga sig extra mycket för att höra och kan bli trött.

Hörselnedsättning kan göra det svårare att höra vissa språkljud och uppfatta samtal i omgivningen. Det kan innebära att barnet har hört färre ord och begrepp, vilket gör att det behöver lägga extra energi på att lära sig i skolan. Det kan vara särskilt svårt att lära sig nya språk. Skolan kan behöva göra anpassningar för att underlätta för barnet utifrån hörselnedsättningen.

Ofta kan personer med hörselnedsättning höra ATT det pratas, men inte alltid VAD som sägs, och det är svårt att själv veta vad man har missat. Detta kan leda till missförstånd.

Vad kan du göra för att underlätta?

Det är viktigt att både barnet och omgivningen har kunskap om hörselnedsättningen, är medveten om vilka konsekvenser den har och har ett hörselmedvetet förhållningssätt och bemötande som gör det lättare för barnet att höra och vara delaktigt.

Om hörapparater och hörseltekniska hjälpmedel behövs måste både barnet och omgivningen veta hur de fungerar och hur de ska användas.

Prata med lärare, klasskamrater, ledare i fritidsaktiviteter, kompisar, släkt och familj om hur barnet vill och behöver ha det för att höra så bra som möjligt.

Ta stöd av Hörselteam vid behov!

**Att vara öppen
med barnets
hörselnedsättning
gör livet lättare!**

Föreningar

Det finns flera föreningar där hela familjen kan få stöd av andra i liknande situation.

- Barnplantorna
- Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB)
- Hörselskadades Riksförbund (HRF)
- Riksförbundet DHB
- Sveriges Dövas Riksförbund (SDR)
- Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDUF)
- Unga Hörselskadade

Förbättra ljudmiljön

Att undvika onödiga ljud i omgivningen gör det lättare att höra vad som sägs. Här kommer några exempel på ljudförbättrande åtgärder:

- Sätt möbeltassar under stolar och i skåp för att undvika ljud när skåpsdörrar slår igen.
- Stäng av onödiga ljudkällor som diskmaskinen, fläkten, TV och musik när ni pratar eller läser.
- Använd ljuddämpande ytor på bord, som duk eller underlägg.
- Mattor, soffor och hyllor på väggar gör att ljudet inte studsar runt i rummet.

Hörselmedvetet förhållningssätt

- Använd eventuella hörapparater eller CI all vaken tid.
- Prata mycket med barnet och uppmuntra dialog för att kompensera för missat omgivningsprat.
- Läs böcker tillsammans.
- Prata en i taget för att underlätta för barnet att höra vad som sägs.
- Placera dig nära barnet när du pratar.
- Tala tydligt, i normal takt och med vanlig röststyrka.
- Placera dig så du har ögonkontakt och barnet kan avläsa munrörelser.
- Placera barnet så bra som möjligt i bilen och vid matbordet utifrån vilket öra det hör bäst på och med ryggen mot fönster för bra ljus på den som pratar till barnet.
- Stäng av musik eller TV när ni pratar, leker eller läser.
- Vid missförstånd, upprepa informationen.
- Fråga inte ”hörde du?”, barnet vet inte vad det har missat.
- Förklara för ledare i fritidsaktivitet att genomgångar måste ske före och efter, inte under, aktiviteten för att barnet ska höra.

Ge barnet möjlighet till pauser och vila när det behövs. Det går åt extra energi att lyssna med hörselnedsättning.

Avdramatisera missförstånd och förklara att alla ibland hör något annat än det som sägs. Kom tillsammans med barnet fram till vad som behövs för att det inte ska bli missförstånd igen.

Om barnet inte känner sig delaktig, kom tillsammans fram till vad barnet behöver och berätta det för omgivningen. Det brukar uppskattas eftersom många känner sig osäkra.

vgr.se/hoh